

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (82)673

Vol. 1982/0210

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

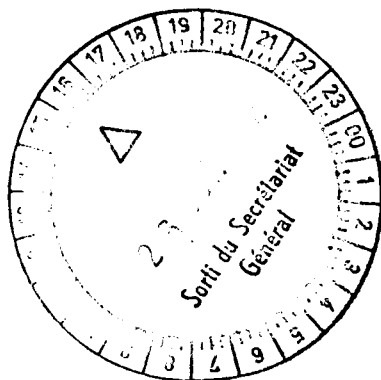
In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(82) 673 def.

Brussel, 22 oktober 1982

VIJFDE VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

over de aan het Koninkrijk Denemarken toegestane afwijking inzake de in het internationale reizigersverkeer voor de omzetbelastingen en accijnzen geldende regeling (richtlijn 69/169/EEG van de Raad van 28 mei 1969, gewijzigd bij richtlijnen 72/230/EEG van 12 juni 1972, 78/1032/EEG en 78/1033/EEG van 19 december 1978, 81/933/EEG van 17 november 1981 en 82/443/EEG van 29 juni 1982)

Vijfde verslag van de Commissie over de aan het Koninkrijk Denemarken toegestane afwijking inzake de in het internationale reizigersverkeer voor de omzetbelastingen en accijnzen geldende regeling (richtlijn 69/169/EEG (1) van de Raad van 28 mei 1969, gewijzigd bij richtlijnen 72/230/EEG (2) van 12 juni 1972, 78/1032/EEG (3) en 78/1033/EEG (3) van 19 december 1978, 81/933/EEG (4) van 17 november 1981 en 82/443/EEG (5) van 29 juni 1982

INLEIDING

1. Op 19 december 1977 heeft de Raad een richtlijn aangenomen waarbij Denemarken werd gemachtigd een van het communautaire stelsel van vrijstellingen afwijkende regeling te blijven toepassen. Bij deze gelegenheid zegde de Commissie toe elk jaar, te beginnen met 1978, verslag uit te brengen over de ontwikkeling van de prijzen van alcoholhoudende dranken en tabaksprodukten in Denemarken en de Bondsrepubliek Duitsland, de ontwikkeling van de tarieven voor het personenvervoer in Denemarken en het belastingbeleid van de Deense regering. De eerste vier verslagen (COM(78) 774, COM(80) 33, COM(80) 880, en COM(81) 806) hadden elk betrekking op een periode van een jaar (1 oktober - eind september). Aangezien de afwijking aan het einde van dit jaar afloopt, heeft deel I van dit verslag betrekking op de periode van 9 maanden van 1 oktober 1981 tot 30 juni 1982, terwijl in deel II een algemeen overzicht wordt gegeven van de wijzigingen die in de eerste vier en een half jaar van de vijf jaar durende afwijkingsperiode hebben plaatsgevonden.

De afwijkingsbepalingen

2. In bijlage VII, deel V (Belastingen), van de Akte betreffende de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van het Koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland werd Denemarken gemachtigd tot en met 31 december 1975 de volgende goederen van de vrijstelling van omzetbelastingen en accijnzen in het internationale

. / .

(1) PB L 133 van 4.6.1969

(2) PB L 139 van 17.6.1972

(3) PB L 366 van 28.12.1978

(4) PB L 338 van 25.11.1981

(5) PB L 206 van 14.7.1982

reizigersverkeer uit te sluiten :

- tabaksprodukten;
- gedistilleerde dranken en alcoholhoudende dranken met een alcoholgehalte van meer dan 22 %;
- bier, voor zover de hoeveelheid meer dan twee liter bedraagt.

3. In overeenstemming met punt 1, sub c), van deel V van genoemde bijlage heeft de Raad dit recht na afloop van deze periode twee maal verlengd (1), eerst tot 31 december 1976 en vervolgens tot 31 december 1977.

4. De Deense regering heeft opnieuw om uitstel van de volledige toepassing van de Gemeenschapsregeling voor vrijstellingen verzocht. De Raad stelde de 19 december een richtlijn vast waarbij Denemarken - anders dan bij de vorige afwijkingen die elk slechts voor één jaar golden - het recht kreeg om tot 31 december 1982 van bedoelde regeling af te wijken (2). Deze richtlijn bevat bepalingen die gericht zijn op een geleidelijke aanpassing van de Deense regeling aan het Gemeenschapsstelsel.

5. Kwantitatieve belastingvrijstellingen vanaf 1 januari 1978

Produkt	Deense ingezetenen die in een andere lid-staat verblijf hebben gehouden		Ingezetenen van de Gemeenschap die in Denemarken verblijf houden	
	minder dan 72 uur (3)	meer dan 72 uur (1) (3)	minder dan 24 uur (2)	meer dan 24 uur (1)
sigaretten	40 (4)	300	40	300
of cigarillo's	20	150	20	150
of sigaren	20	75	20	75
of rooktabak (in grammen)	100	400	100	400
gedistilleerde dranken (in liters)	-	1,5	-	1,5
bier (in liters)	2	geen hoeveelheidsbeperking	2	geen hoeveelheidsbeperking

(1) Hoeveelheden volgens het Gemeenschapsstelsel.

(2) Vanaf 1.1.1980 is de 24-uursvoorwaarde niet meer van toepassing.

(3) Van 1.1.1981 tot 31.12.1982 is de 72-uursvoorwaarde verkort tot 48 uur.

(4) Vanaf 1.1.1982 zal de vrijstelling worden verhoogd van 40 tot 60 sigaretten.

./.

(1) Richtlijn 76/134/EEG van 20.1.1976 (PB L 21 van 29.1.1976),
Richtlijn 77/72/EEG van 18.1.1977 (PB L 23 van 27.1.1977),

(2) Richtlijn 77/800/EEG van 19.12.1977 (PB L 336 van 27.12.1977).

6. Op 1.1.1981 werd de speciale 72-uursvoorwaarde voor Deense ingezetenen die in een andere lid-staat verblijven tot 48 uur verlaagd. De Deense regering heeft medegedeeld dat tot dusver geen statistische gegevens voorhanden zijn waaruit conclusies kunnen worden getrokken over de effecten van deze versoepeling.

DEEL I - ONTWIKKELINGEN IN DE PERIODE 1 OKTOBER 1981 - 30 JUNI 1982

Belastingvoorschriften

Denemarken

7. Op 9 juni 1982 heeft het Folketing (het Deense parlement) besloten de accijnzen op alle in dit verslag genoemde produkten te verhogen. Met ingang van 15 juni 1982 werd het specifieke element in de accijns op alcoholische dranken verhoogd van 9,500 DKr tot 10.800 DKr per hl zuivere alcohol. De accijnzen op tabaksprodukten en bier zullen met ingang van 15 december 1982 worden verhoogd. Het speciale element in de accijns op sigaretten zal worden verhoogd van 0,41 DKr tot 0,4686 DKr per stuk en het tarief ad valorem zal worden gewijzigd van 21,68 % tot 21,31 % van de detailhandelsprijs. De detailhandelsprijs van een pakje sigaretten van 20 stuks zal met 2 DKr stijgen tot 19,30 DKr. Het accijnstarief voor pijptabak en fijngesneden tabak zal worden verhoogd van resp. 73 DKr tot 102 DKr per kg en van 250 DKr tot 420 DKr per kg. Met ingang van 15 december 1982 zullen de accijnzen op bier eveneens worden verhoogd met circa 17 %, hetgeen voor de meest geconsumeerde biersoort neerkomt op een verhoging van 309,55 DKr tot 361,15 DKr per hl.

Bovendien heeft de Folketing besloten dat de accijnsverhogingen op alcoholische dranken, tabak en bier (en andere produkten) zullen worden gevolgd door een tariefindexering tot 1 oktober 1983. Het BTW-tarief werd niet gewijzigd.

Bondsrepubliek Duitsland

8. Op 1 april 1982 werd de accijns op alcoholische dranken verhoogd van 2,250 DM tot 2,550 DM per hl pure alcohol. Ten aanzien van sigaretten werd het specifieke element in de accijns verhoogd van 0,041 DM tot 0,0565 DM per stuk en het tarief ad valorem werd gewijzigd van 30,1 % tot 31,5 % van de detailhandelsprijs. De accijns op bier noch de BTW-tarieven werden gewijzigd.

Deense kroon / Duitse mark

9. Tijdens de verslagperiode werden de pariteiten in het EMS maar liefst drie maal gewijzigd. Op 4 oktober 1981 en op 11 juni 1982 werd de Duitse mark met resp. 5,5 % en 4,75 % gerevalueerd ten opzichte van de Deense kroon; in februari 1982 devalueerde de Deense kroon met 3 % ten opzichte van de Duitse mark. Een gevolg van deze herwaarderingen was dat de gemiddelde wisselkoers, die in september 1981 313,85 DKr = 100 DM bedroeg, eind juni 1982 346 DKr = 100 DM beliep - d.w.z. een verzwakking van de Deense kroon ten opzichte van de Duitse mark van 10 %.

Ontwikkeling van de verhouding tussen de detailhandelsprijzen van de betrokken produkten in Denemarken en de Bondsrepubliek Duitsland

10. De ontwikkeling van de prijzen van tabaksprodukten en alcoholische dranken in Denemarken en de Bondsrepubliek Duitsland tussen eind september 1981 en eind juni 1982 is weergegeven in tabel 1. De voor de vergelijking gebruikte produkten zijn gelijk aan die van dezelfde tabel in de eerste vier verslagen. De gegevens werden verstrekt door de Deense regering. Zij zijn gebaseerd op de gemiddelde prijzen van de betrokken produkten in Denemarken en representatieve prijzen voor dezelfde produkten in Duitsland in de nabijheid van de Deense grens.

Tabaksprodukten

11. Door de aanzienlijke verhoging van de accijns op sigaretten in Duitsland en de herwaardering van de valuta's werd het prijsverschil voor sigaretten in Denemarken en Duitsland meer dan gehalveerd, waarbij het prijsvoordeel dat de Denen hadden met betrekking tot Duitsland gekochte sigaretten van 40 % tot 20 % afnam. De Deense prijzen voor pijptabak zijn thans, ten gevolge van de prijsstijgingen in Duitsland, aanzienlijk lager dan de Duitse prijzen (en deze situatie zal ook na de belastingverhoging van eind 1982 - zie paragraaf 7 - gehandhaafd blijven).

12. De detailhandelsprijzen voor sigaren en cigarillo's zijn niet in tabel 1 opgenomen omdat er geen vergelijkingsmateriaal voorhanden is, maar de Deense regering heeft medegedeeld dat de detailhandelsprijs voor hetzelfde merk sigaren in Denemarken 3,00 DKr, en in Duitsland 0,76 DM (2,63DKr) bedraagt. Voor cigarillo's bedragen de prijzen 1,70 DKr in Denemarken tegen 0,40 DM (1,38 DKr) in Duitsland. In beide gevallen is het prijsverschil niet groter dan voor veel andere, niet met accijns belaste produkten ten aanzien waarvan de prijsverschillen worden veroorzaakt door de zeer uiteenlopende BTW-tarieven (22 % in Denemarken en 13 % in Duitsland).

TABEL 1

Ontwikkeling van de detailhandelsprijzen van representatieve
tabaksprodukten en alcoholische dranken in Denemarken en de
Bondsrepubliek Duitsland tussen 1 september 1981 en eind juni 1982

Produkt	Datum	Deense prijs in DKr	Duitse prijs in DKr* DM		Vershil in DKr (1) - (2)	Kolom (4) in % van kolom (1)
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<u>Sigaretten (300 stuks)</u>	Sept. 1981	256,50	141,32	45,00	115,28	44,9 %
<u>Deens merk</u>	Juni 1982	259,50	207,60	60,00	51,90	20,0 %
Wijziging 1981-1982		1,2%	46,9%	33,3%	-55,0%	-24,9 %
<u>Rooktabak, 50 g</u>	Sept. 1981	9,10	9,73	3,10	- 0,63	-6,9 %
	Juni 1982	9,25	24,22	7,00	-14,97	162 %
Wijziging 1981-1982		1,6%	149 %	126 %	-	-
<u>Cognac*** 70 cl</u>	Sept. 1981	204,00	67,79	21,60	136,21	66,8 %
	Juni 1982	211,00	89,61	25,90	121,39	57,5 %
Wijziging 1981-1982		3,4%	32,3%	19,9%	-10,9%	-9,3 %
<u>Whisky (5 jaar oud) 70 cl</u>	Sept. 1981	108,00	53,29	16,98	54,71	50,7 %
	Juni 1982	126,50	69,20	20,00	57,30	45,3 %
Wijziging 1981-1982		17,1%	29,9%	17,8%	4,7%	-5,4 %
<u>Gin, 70 cl</u>	Sept. 1981	123,00	51,63	16,45	71,37	58,0 %
	Juni 1982	129,95	65,39	18,90	64,56	49,7 %
Wijziging 1981-1982		5,7%	26,7%	14,9%	- 9,5%	-8,3 %
<u>Aquavit, 70 cl (Deens)</u>	Sept. 1981	87,00	60,26	19,20	26,74	30,7 %
	Juni 1982	98,35	82,69	23,90	15,66	15,9 %
Wijziging 1981-1982		13,0%	37,2%	24,4%	-41,4%	-14,8 %
<u>Bier, pilsener 6 fles- sen van 0,33 l (Deens)</u>	Sept. 1981	21,60	13,97	4,45	7,63	35,3 %
	Juni 1982	22,80	20,59	5,95	2,21	9,7 %
Wijziging 1981-1982		5,6%	47,4%	33,7%	-71,0%	-25,6 %

* Gebruikte wisselkoersen :

eind september 1981 : 100 DM = 313,85 DKr
eind juni 1982 : 100 DM = 346,00 DKr

Alcoholische dranken

13. Voor alle in tabel 1 genoemde dranken namen de prijsverschillen af. Voor whisky nam het prijsverschil met niet meer dan 5 % af, doch voor aquavit werd het verschil bijna gehalveerd en bedraagt nog slechts 16 %. De Duitse prijs van cognac bleef ruim onder de helft van de Deense prijs.

Bier

14. In de verslagperiode van 9 maanden is de prijs van Deens bier in de Duitse grenswinkels met een derde gestegen. Deze grote prijsstijging wordt toegeschreven aan het feit dat de grenswinkels geen speciale kortingen e.d. meer verlenen op Deens bier. Ter vergelijking : de detailhandelsprijs van Duits bier in deze winkels is slechts in geringe mate gestegen, van 3,25 tot 3,45 DM (een stijging van 6 %). Ten aanzien van vergelijkbare biersoorten is het prijsverschil in juni 1982 afgenomen tot slechts 10 %, terwijl het in september 1981 nog 35 % bedroeg.

Transportkosten in Denemarken

15. Uit onderstaande tabel 2 blijkt dat de prijs voor georganiseerde dagreizen of "winkelreizen" weliswaar is gestegen, maar toch nog zeer laag is in vergelijking met die van andere transportmiddelen. In de verslagperiode stegen de benzinekosten met 15 % ; de treintarieven bleven ongeveer gelijk, behalve vanaf Aalborg (+ 12 %).

TABEL 2 : Transportkosten

Plaats van vertrek	Afstand tot de grens in km	Prijs retour in DKr				Benzinekosten voor autovervoer*	
		georganiseerde busreis		trein			
		sept. 1981	juni 1982	sept. 1981	juni 1982	sept. 1981	juni 1982
Aalborg	270	10	20	251	282	297	340
Aarhus	175	10	15	191	192	192	220
Odense	150	10	10	155	160	165	189
Fredericia	100	5	5	105	104	110	126
Vojens	50	10	10	59	56	55	63

* Voor een automobiel met een verbruik van 1 liter benzine (5,50 DKr/l in september 1981 en 6,30 DKr/l in juni 1982) per 10 km.

16. Alle bovengenoemde cijfers betreffen de kosten voor het overschrijden van de Duits/Deense grens in Jutland zonder gebruik van schip of veerpont. De georganiseerde dagreizen zijn echter, zelfs met inbegrip van een oversteek per veerpont, zeer goedkoop. Een winkelreis van Kopenhagen naar Duitsland bijvoorbeeld - inclusief bus en veerpont - kostte eind juni 1982 19 DKr tegen een treintarief van 280 DKr.

DEEL II : ONTWIKKELINGEN IN DE PERIODE 1 JANUARI 1978 - 30 JUNI 1982

17. De ontwikkeling van de verschillen tussen Deense en Duitse detailhandelsprijzen van het begin van de afwijkingsperiode in januari 1978 tot juni 1982 wordt door twee factoren bepaald : de wijzigingen van de wisselkoersen en de wijzigingen van de detailhandelsprijzen in nationale valuta.

Ontwikkeling van de wisselkoersen

18. Op 1 januari 1978 bedroeg de wisselkoers van de DM ten opzichte van de DKr, 100 DM = 272 DKr. Sindsdien hebben een aantal herwaarderingen plaatsgevonden :

	<u>DM</u>	<u>DKr</u>
16.10.1978	-	- 4 %
24.09.1979	+ 2 %	- 3 %
30.11.1979	-	- 5 %
4.10.1981	+ 5,5 %	-
22.02.1982	-	- 3 %
11.06.1982	+ 4,25%	

Op 1 juli 1982 bedroeg de wisselkoers DM/DKr 100 DM = 346 DKr. In 4 1/2 jaar is de Deense kroon derhalve met meer dan 21 % verzwakt ten opzichte van de Duitse mark. Als de detailhandelsprijzen gedurende deze periode ongewijzigd waren gebleven zouden deze herwaarderingen van beide valuta's de prijsverschillen aanzienlijk hebben doen afnemen.

Ontwikkeling van de detailhandelsprijzen in Denemarken en de Bondsrepubliek Duitsland

19. De detailhandelsprijzen van de in dit verslag genoemde produkten hebben in de afgelopen 4 1/2 jaar uiteraard sterke wijzigingen ondergaan; deze waren ten dele het gevolg van de algemene stijging van de consumptieprijzen (het consumptieprijzen - indexcijfer is in Denemarken in deze periode met 55 % toegenomen, en in ./.).

Duitsland met 25 %=, en ten dele van wijzigingen van de wisselkoersen in beide landen.

20. In tabel 3 worden de prijzen van de betrokken produkten van juni 1982 vergeleken met de oudste prijzen uit vorige verslagen. Voor twee produkten - sigaren en cigarillo's - zijn geen oude prijzen beschikbaar. Hieronder volgt een toelichting op de ontwikkeling van de relatieve prijzen van de in de tabel opgenomen produkten.

Tabaksprodukten

21. In het begin van de afwijkingsperiode liepen de prijzen voor tabaksprodukten in Denemarken en Duitsland weinig uiteen, behalve voor sigaretten, en deze situatie heeft zich niet gewijzigd. Het prijsverschil voor sigaretten was echter aanzienlijk : circa 40 %. Uit tabel 3 blijkt dat dit verschil in juni 1982 nog slechts de helft, d.w.z. circa 20 %, bedroeg. Wanneer men echter de belastingverhoging van 15 december 1982 in aanmerking neemt - zie paragraaf 7 - dan bedraagt het prijsvoordeel voor een Deen die sigaretten in Duitsland koopt ongeveer 28 %. Het absolute voordeel zal, wanneer hij 300 sigaretten koopt, bijna even groot zijn als in het begin van de afwijkingsperiode. Bovendien zullen, naar aanleiding van de voorgestelde indexering van de accijnzen op alcoholische dranken, bier en tabak in 1983, de relatieve prijzen van deze produkten waarschijnlijk opnieuw uiteen gaan lopen.

TABEL 3

De ontwikkeling van de detailhandelsprijzen van representatieve
tabaksprodukten en alcoholische dranken in Denemarken en de
Bondsrepubliek Duitsland tussen 1 januari 1978 en eind juni 1982

Produkt	Datum	Deense prijs in DKr	Duitse prijs in		Verschil in DKr (1)-(2)	Kolom(4) in % van kolom(1)
			DKr	DM		
		(1)	(2)	(3)	(4)	
<u>Sigaretten (300)</u>	Sept. 1977	204,00	121,50	45,00	82,50	40,4 %
<u>Deens merk</u>	Juni 1982	259,50	207,60	60,00	51,90	20,0 %
Wijziging 1977-'82		27,2%	70,9%	33,3%	-37,1%	-20,4 %
Raming 15.12.1982 1)		289,50	207,60	60,00	81,90	28,3 %
<u>Rooktabak, 50 g</u>	Sept. 1978	8,00	7,48	2,70	0,52	6,5 %
Juni 1982		9,25	24,22	7,00	-14,97	162 %
Wijziging 1978-'82		15,6%	224 %	159 %	-	-
<u>Sigaren</u>	Juni 1982	3,00	2,63	0,76	0,37	12,3 %
<u>Cigarillo's</u>	Juni 1982	1,70	1,38	0,40	0,32	18,8 %
<u>Cognac ***, 70 cl</u>	Sept. 1977	155,75	59,19	21,92	96,56	62,0 %
Juni 1982		211,00	89,61	25,90	121,39	57,5 %
Wijziging 1977-'82		35,5%	51,4%	18,2%	25,7%	-4,5 %
<u>Whisky (5 jaar oud) 70 cl</u>	Sept. 1978	132,00	47,06	16,99	84,94	64,3 %
Juni 1982		126,50	69,20	20,00	57,30	45,3 %
Wijziging 1978-'82		- 4,2%	47,0%	17,7%	-32,5%	-19,0 %
<u>Gin, 70 cl</u>	Sept. 1978	125,00	43,18	15,59	81,82	65,5 %
Juni 1982		129,95	65,39	18,90	64,56	49,7 %
Wijziging 1978-'82		4,0%	51,4%	21,1%	-21,1%	-15,8 %
<u>Aquavit, 70 cl (Deense)</u>	Sept. 1978	78,00	49,83	17,99	28,17	36,1 %
Juni 1982		98,35	82,69	23,90	15,66	15,9 %
Wijziging 1978-'82		26,1%	65,9%	32,9%	-44,4%	-20,2 %
<u>Bier, pilsener 6 flessen van 0,33 l (Deens)</u>	Sept. 1979	19,30	11,50	3,98	7,80	40,4 %
Juni 1982		22,80	20,59	5,95	2,21	9,7 %
Wijziging 1979-'82		18,1%	79,0%	49,5%	-71,7%	-30,7 %
Raming 15.12.1982 1)		25,20	20,59	5,95	4,61	18,3 %

* Gebruikte wisselkoersen :

eind september 1977 : 100 DM = 270 DKr
 " " 1978 : 100 DM = 277 DKr
 " " 1979 : 100 DM = 289 DKr
 " juni 1982 : 100 DM = 346 DKr

1) De tariefverhogingen van 15 december 1982 in aanmerking genomen - zie paragraaf 7.

22. Het is eveneens van belang de ontwikkeling van de prijsverschillen tussen Deense en Duitse sigaretten te vergelijken met de ontwikkeling van de prijzen van dit produkt in andere lid-staten.

23. In tabel 4 worden de detailhandelsprijzen, uitgedrukt in Ecu, van de populairste prijscategorieën sigaretten in de lid-staten per 1.1.1978 en 1.7.1982 weergegeven.

TABEL 4

Detailhandelsprijzen in Ecu van de populairste prijscategorie
in de lid-staten

	Detailhandelsprijs per 20 sigaretten in		Prijsvoordeel voor een Duitse reiziger (D. prijs - prijs in aangrenzende lid-staat	
	Ecu ¹⁾ op <u>1.1.1978</u>	Ecu ²⁾ op <u>30.7.1982</u>	<u>1.1.1978</u>	<u>30.6.1982</u>
B	0,794	0,815	0,231	0,794
DK	1,916	2,116	- 0,870	- 0,507
DK ³⁾	-	2,361	-	- 0,752
D	1,046	1,609	0	0
F	0,347	0,580	0,699	1,029
GR	N.A.	0,481	-	-
IRL	0,671	1,502	-	-
IT	0,467	0,678	-	-
L	0,556	0,635	0,490	0,974
NL	0,647	0,996	0,399	0,613
UK	0,859	1,866	-	-

1) Wisselkoers op 2.1.1978

2) Wisselkoers op 30.6.1982

3) Geraamde Deense prijs per 15.12.1982 - zie paragraaf 7.

24. Opgemerkt moet natuurlijk worden dat het soort en de kwaliteit van de populairste prijscategorie sigaretten sterk kan verschillen per lid-staat. Gewoonlijk zullen reizigers in het buitenland derhalve niet sigaretten van de populairste prijscategorie kopen. Toch kan voor veel personen die regelmatig reizen en die betrekkelijk gemakkelijk toegang tot beide markten hebben, de keuze wel degelijk door de prijs worden bepaald.

25. Uit tabel 4 blijkt dat in 1978 het absolute prijsverschil tussen de meest verkochte Deense en Duitse sigaretten groter was dan de prijsverschillen ten aanzien van sigaretten tussen andere aan elkaar grenzende lid-staten, ondanks het feit dat in beide landen dezelfde soorten sigaretten worden verkocht. De prijsverschillen tussen Duitsland en Frankrijk waren de op één na grootste. Na de laatste accijnsverhoging in Duitsland (zie paragraaf 8) is het prijsverschil tussen Duitse en Deense sigaretten kleiner geworden dan tussen Duitsland en alle vier andere aan Duitsland grenzende lid-staten. Een Duitser die in een van deze vier andere buurlanden sigaretten koopt zal dus meer geld uitsparen dan een Deen die in Duitsland sigaretten koopt.

Alcoholische dranken

26. In het begin van de afwijkingsperiode had Denemarken een speciaal accijnstarief voor aquavit dat lager was dan het tarief voor andere alcoholische dranken. De prijs van aquavit lag in Denemarken circa 50 % boven de Duitse prijs, terwijl de andere alcoholische dranken in Denemarken ongeveer drie maal zo duur waren als in Duitsland (zie tabel 3). Het Europese Hof van Justitie veroordeelde ¹⁾ dit stelsel van twee verschillende tarieven, waarop de Deense regering een gemengde accijns invoerde met zowel een specifiek als een ad valorem element. Dit leidde tot een geringe prijsstijging voor aquavit en voor de meeste andere alcoholische dranken tot uiteenlopende prijsverlagingen. De prijzen van cognac en van andere dure alcoholische dranken stegen daarentegen.

./.

¹⁾ Arrest 171/8, 27 februari 1980

27. In juni 1982 waren de detailhandelsprijzen van produkten als aquavit en cognac circa 30 % hoger dan in het begin van de afwijkingsperiode, terwijl de prijzen van andere kwaliteitsdranken ongeveer gelijk zijn gebleven. Dit is voornamelijk het gevolg van het gemengde belastingstelsel. Het prijsverschil voor aquavit bedraagt thans slechts 16 %, voor gin en whisky ligt het rond de 45 - 50 % en voor cognac rond de 57 %.

28. Opgemerkt moet worden dat de detailhandelsprijs van cognac, exclusief belasting, in Denemarken circa 60 % hoger is dan in Duitsland. De verklaring daarvan zou kunnen zijn dat de totale verkoop van cognac in Denemarken zo gering is dat de handelsmarge in Denemarken aanzienlijk groter moet zijn dan in Duitsland. De invoering van een enkel specifiek accijnstarief, geheven per hectoliter alcohol ter vervanging van de bestaande gemengde accijns, dat gelijk is aan de gemiddelde belasting volgens het gemengde stelsel zou het prijsverschil voor de duurste alcoholische dranken aanmerkelijk verkleinen.

Bier

29. In de afgelopen 4 1/2 jaar is in Denemarken noch in Duitsland de accijns op bier gewijzigd. Zoals blijkt uit tabel 3 dateert het oudste vergelijkingsmateriaal voor bier van september 1979. Het prijsverschil bedroeg toen 40 %. In juni 1982 was dit verschil echter teruggelopen tot circa 10 %.

30. Tussen september 1979 en juni 1982 steeg het indexcijfer van de consumptieprijzen in Duitsland met 17 % en in Denemarken met 33 %, terwijl de detailhandelsprijs van bier in dezelfde periode met 50 % toenam (zie paragraaf 14) en in Denemarken met 18 % (vanaf december 1982, wanneer de accijns in Denemarken wordt verhoogd, zal de prijsstijging sinds september 1979 circa 25 % bedragen).

1) PB C 43, 29 april 1972.

Relatieve ontwikkeling van de belastingen

31. Omdat de ontwikkeling van detailhandelsprijzen kan worden beïnvloed door tijdelijke of toevallige factoren, zoals verkopen met korting, speciale aanbiedingen e.d. wordt, zoals ook in vorige verslagen is gebeurd, de "totale belasting" voor elke categorie produkten in beide landen met elkaar vergeleken.

32. De basisgegevens worden gevormd door het accijnsrecht plus de BTW op dit recht. De aldus in de Bondsrepubliek Duitsland voor elke produkten-categorie berekende "totale belasting" werd omgerekend in DKr aan de hand van de gemiddelde wisselkoersen in de in tabel 5 genoemde maanden. De totale belasting in de Bondsrepubliek Duitsland is telkens gelijk 100. De cijfers in tabel 5 zijn die van de totale belasting in Denemarken, uitgedrukt in procenten van die in de Bondsrepubliek Duitsland.

TABEL 5

Indexcijfer van de "totale belasting" in Denemarken (Duitsland = 100)

	Jan. 1978	Sept. 1978	Sept. 1979	Sept. 1980	Sept. 1981	Juni 1982	Juni 1982
Sigaretten	221	218	255	240	231	153	194
Cognac	511	502	486	510	448	364	463
Whisky				373	305	267	339
Gin				371	327	285	362
Aquavit	333	327	316	315	271	234	298
Bier	833	818	792	750	739	670	853
100 DM =	272 DKr	277 DKr	289 DKr	309,59 DKr	314 DKr	346 DKr	272 DKr

33. Uit tabel 5 blijkt dat alle "belasting-indexcijfers" zijn teruggelopen, zowel ten opzichte van januari 1978 als van september 1981. De verschillen in belasting zijn voor alle produkten kleiner geworden, en voor de meeste produkten in aanzienlijke mate, vooral gedurende de laatste 9 maanden.

34. De laatste kolom van tabel 5 geeft weer hoe de situatie eruit zou hebben gezien als de wisselkoersverhouding tussen DM en DKr van januari 1978 tot juni 1982 ongewijzigd was gebleven. Een vergelijking van deze kolom met de cijfers over januari 1978 toont aan dat alle "belasting-indexcijfers", met uitzondering van die voor bier, gedurende de afwijkingsperiode zijn teruggelopen. Dit betekent dat de verschillen in relatieve belastingniveaus tussen Denemarken en Duitsland enigszins zijn afgenomen.

Transportkosten in Denemarken

35. In tabel 6 worden de transportkosten van september 1979 vergeleken met die van juni 1982. Gedurende deze periode nam de prijs van benzine met ongeveer twee derde, en de treintarieven met 28-65 % toe; de kosten van bustochten daalden.

TABEL 6 : Transportkosten

Plaats van vertrek	Afstand tot de grens in km	Prijs retour in DKr				Benzinekosten voor auto-vervoer*	
		georganiseerde busreis		trein		Sept. 1979	Juni 1982
		Sept. 1979	Juni 1982	Sept. 1979	Juni 1982		
Aalborg	270	25	20	202	282	205	340
Aarhus	175	20	15	150	192	133	220
Odense	150	15	10	116	260	114	189
Fredericia	100	10	5	74	104	76	126
Vojens	50	10	10	34	56	38	63

* Voor een automobiel met een verbruik van 1 liter benzine (3,8 DKr/l in september 1979 en 6,30 DKr/l in juni 1982) per 10 km.

36. De Commissie heeft reeds in vorige verslagen gewezen op de onrealistisch lage buskosten. In 1978 passeerden circa 34.000 Deense en 9.000 buitenlandse bussen de Deens/Duitse grens, maar in 1981 nam dit aantal toe tot respectievelijk 51.000 en 22.000. Dit betekent een toename van in totaal 70 %.

./.

37. Deze stijgende tendens kan door een recente wijziging in de Deense BTW-wetgeving, op grond waarvan met ingang van 1 oktober 1981 BTW zal worden geheven op passagiersvervoer per bus - met uitzondering van de geregelde busdiensten - worden afgeremd. De Commissie beschikt niet over gegevens omtrent het verwachte effect van deze prijswijziging op bustochten over de grens.

De omvang van het grensverkeer en de "grenshandel"

38. In de eerste vier jaar van de afwijkingsperiode bedroeg het aantal reizigers van Duitsland naar Denemarken :

Wijze van grensoverschrijding	<u>1978</u>	<u>1979</u>	<u>1980</u>	<u>1981</u>
	miljoen reizigers			
over zee	8,0	7,5	7,9	7,8
over land	<u>23,0</u>	<u>22,7</u>	<u>22,2</u>	<u>20,9</u>
Totaal	31,0	30,2	30,1	28,7

Bron : Deense regering

De langzaam dalende tendens kan worden verklaard op grond van de toegenomen transportkosten, en in het bijzonder van de stijging van de benzineprijzen.

39. Het Deense "Instituut voor onderzoek in het grensgebied" heeft een onderzoek ingesteld naar het gemotoriseerd verkeer (personenauto's en bussen) dat de Deens/Duitse grens passeert. Het resultaat van dit onderzoek - dat is gebaseerd op interviews met meer dan 3000 Deense en Duitse reizigers - werd in het voorjaar van 1982 gepubliceerd ¹⁾. Het aantal geregistreerde reizigers bedraagt ongeveer de helft van de bovengenoemde totaalcijfers (reizigers per veerpont zijn buiten beschouwing gelaten).

Het verslag komt tot de volgende conclusies :

- meer dan de helft van de personen die de grens overschrijden zijn Denen;
- circa één vijfde van de Deense reizigers reist per bus;
- het aantal busreizigers neemt toe, terwijl het aantal autoreizigers afneemt (waarschijnlijk als gevolg van de prijsstijgingen voor benzine);
- circa 92 - 96 % van de Deense reizigers doen inkopen in Duitsland, terwijl slechts circa 55-85 % van de Duitse reizigers in Denemarken koopt.

¹⁾ "Border trade - a way of shopping and its consequences" : Susanne Bygvraa.

- de reizigers kopen gewoonlijk goederen die in hun eigen land zwaar belast zijn. Bijvoorbeeld : 75 % van de Deense reizigers kochten sigaretten, 55 % bier, 42 % tafelwijn, en 45 % benzine, terwijl de Duitsers vooral dieselolie en zuivelprodukten aanschafte. Hieruit blijkt duidelijk dat lang niet alle reizigers de vrijstellingen ten volle benutten;
- 25 - 35 % van de Deense reizigers en 40 - 55 % van de Duitse reizigers bezoeken hun buurland ten minste één maal per week;
- een groot aantal Denen die dicht bij de Duitse grens wonen betrekken hun totale sigarettenconsumptie en andere belaste goederen uit Duitsland;
- de afschaffing van de Deense 48-uursvoorwaarde "Zie paragraaf 5) zou op korte termijn tot een sterke toename van het "grenswinkelen" leiden, terwijl de gevolgen op lange termijn van een aantal factoren afhangen (bijvoorbeeld de ontwikkeling van de wisselkoersen, de Deense en Duitse belastingpolitiek) en derhalve moeilijk te voorspellen zijn.

Het verslag bevat geen raming van de invloed van de grenshandel op de Deense belastingontvangsten. Het bevat echter een ruwe schatting van de omvang van deze handel aan beide zijden van de Deens/Duitse grens, volgens welke het uitvoertekort van Denemarken in deze grenshandel in 1981 circa 700 miljoen DKr bedroeg.

CONCLUSIES

40. Tijdens de verslagperiode van september 1981 tot juni 1982 zijn de verschillen tussen de detailhandelsprijzen in Duitsland en Denemarken voor bijna alle in dit verslag genoemde produkten aanzienlijk afgenomen. In het bijzonder is het verschil tussen Deense en Duitse prijzen voor sigaretten thans vergelijkbaar met, en zelfs kleiner dan, het prijsverschil tussen Duitsland en andere aangrenzende lid-staten. Een ander positief punt is de onlangs ingevoerde BTW-heffing op excursies per bus, die dergelijke uitstapjes minder aantrekkelijk zal maken. Ten aanzien van de duurdere alcoholische dranken bestaat er nog steeds een groot prijsverschil als gevolg van het Deense gemengde specifieke/ad valorem accijnsstelsel in combinatie met het relatief hoge belastingniveau voor alcoholische dranken in Denemarken.

41. Vastgesteld kan worden dat in de 4 1/2 jaar tussen eind 1977 en eind juni 1982 de verschillen in belastingniveau tussen Denemarken en de Bondsrepubliek Duitsland enigszins kleiner zijn geworden. De voortdurende verzwakking van de Deense kroon ten opzichte van de Duitse mark heeft er eveneens toe bijgedragen dat het voordeel voor Deense reizigers om in Duitsland te kopen is afgenomen. De prijsverschillen voor de meeste in dit verslag genoemde produkten zijn dan ook sinds eind 1977 kleiner geworden. Anderzijds is, zoals hierboven reeds is opgemerkt, het prijsverschil ten aanzien van veel alcoholische dranken - en vooral voor dure dranken - groot gebleven, voornamelijk als gevolg van de gemengde accijns. Het valt bovendien te betreuren dat de met ingang van december toe te passen verhogingen van de Deense accijnzen op sigaretten en bier de in de laatste maanden tot stand gekomen vermindering van het verschil in prijs tussen deze produkten tot op zekere hoogte te niet zullen doen, en dat deze negatieve ontwikkeling nog zal worden versterkt door de indexering van de accijnzen op tabak, bier en alcoholische dranken in 1983.

42. Tenslotte moet worden erkend dat, niettegenstaande de tijdens de afwijkingsperiode ingevoerde versoepelingen, de vrijstellingen voor Deense reizigers die slechts korte tijd in het buitenland verblijven nog steeds veel beperkter zijn (zie paragraaf 5) dan de normaal voor de Gemeenschap geldende bepalingen voorschrijven. Ondanks deze beperkte vrijstellingen is er sprake van een aanzienlijk, en nog steeds toenemend, grensoverschrijdend verkeer in de vorm van excursies per bus (zie paragraaf 36). Derhalve moet de conclusie worden getrokken dat een groot gedeelte van de uitstapjes vanuit Denemarken nog steeds voornamelijk tot doel hebben de Deense belastingen te vermijden.